

Normativa de pràctiques externes
Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna - Universitat Ramon Llull

Les pràctiques acadèmiques externes dels estudiants universitaris venen regulades pel **Real Decret 592/2014**, d'11 de juliol. En el cas de les titulacions en Ciències de la Salut, les pràctiques també han d'acomplir els aspectes específics articulats al **Reial decret 420/2015**, de 29 de maig, de creació, reconeixement, autorització i acreditació d'universitats i centres universitaris i l'**Ordre SSI/81/2017**, de 19 de gener, per la que es publica l'Acord de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, on s'aprova el protocol mitjançant el qual es determinen les pautes bàsiques destinades a assegurar i protegir el dret a la intimitat del pacient per part dels estudiants i residents en Ciències de la Salut

A banda d'aquesta reglamentació, l'estudiant haurà de respectar la normativa pròpia del centre on realitzi les pràctiques i haurà de conèixer i complir la normativa descrita a continuació.

El present document pretén exposar les condicions i els procediments que garanteixin la qualitat de les pràctiques acadèmiques externes, per tal de desenvolupar, en aquest espai, la consecució d'una formació integral i d'excel·lència, en un entorn que proporcioni un coneixement òptim de les competències a desenvolupar.

La present normativa és aplicable a tots els estudiants de la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna de la Universitat Ramon Llull (FCSB-URL), inclosos els acollits en mobilitat internacional.

1. Definició i naturalesa de les pràctiques

Les pràctiques són una activitat de naturalesa formativa duta a terme pels estudiants i supervisada per la FCSB, amb l'objectiu de permetre aplicar, integrar i complementar els coneixements adquirits en la formació acadèmica, i alhora, afavorir l'adquisició de competències que els preparin per a l'exercici d'activitats professionals.

Les pràctiques es poden portar a terme en empreses i institucions d'àmbit nacional i internacional.

Atès el caràcter formatiu de les pràctiques, en cap cas no se'n poden derivar obligacions pròpies d'una relació laboral, ni poden donar lloc a la substitució de la prestació laboral pròpia de llocs de treball. En cas que, en finalitzar els estudis universitaris l'estudiant s'incorpori a la plantilla de treball de l'empresa o institució on hagi fet les pràctiques, aquest període no és computable a l'efecte d'antiguitat, ni eximeix del període de prova, excepte que així estigui expressament estipulat en el conveni col·lectiu aplicable.

2. Finalitats

- a) Contribuir a la formació integral dels estudiants, tot complementant l'aprenentatge teòric i teòric-pràctic
- b) Facilitar el coneixement d'una metodologia de treball adequada a la realitat professional
- c) Afavorir el desenvolupament de competències tècniques, metodològiques, personals i participatives, i també els valors de la innovació, la creativitat i l'emprenedoria
- d) Obtenir una experiència pràctica que faciliti la inserció laboral futura

3. Modalitats i requisits d'accés

Existeixen dues modalitats de pràctiques:

a) *Pràctiques curriculars*. Són obligatòries i incloses en el pla d'estudis de les titulacions impartides a la FCSB que així ho hagin previst. Per poder accedir a la realització d'aquesta modalitat de pràctiques cal:

- a. Estar matriculat/da de l'assignatura/matèria de pràctiques corresponent
- b. No tenir cap relació laboral amb la institució on es realitzin les pràctiques

b) *Pràctiques extracurriculars*. Són activitats acadèmiques no incloses en el pla d'estudis. Tenen un caràcter voluntari i es duen a terme durant el període de formació de l'estudiant. Aquesta activitat ha de ser consignada en el Suplement Europeu del Títol segons contempli la normativa vigent. Per a la selecció de centres de pràctiques i en relació a la gestió de les pràctiques, la FCSB donarà prioritat als estudiants que facin pràctiques curriculars. Per poder accedir a la realització d'aquesta modalitat caldrà tenir present la Normativa Acadèmica de la FCSB disponible a la Guia de l'Estudiant: <http://recursos.blanquerna.edu/12/guia-estudiant/normativa-academica.pdf>

4. Durada i horaris

1. Les *pràctiques curriculars* tenen la durada i els horaris vinculats al que indiqui el pla d'estudis corresponent com a assignatura obligatòria, i segons els termes establerts per la normativa vigent. L'horari de realització de les pràctiques també considerarà les característiques i la disponibilitat de l'empresa o institució d'acollida.

2. Les *pràctiques extracurriculars* s'han de dur a terme dins del període acadèmic a que dona dret a matrícula, i en cap cas no poden realitzar-se més enllà de la finalització del curs acadèmic oficial. Per tal d'ampliar la informació sobre aquestes pràctiques cal llegir la normativa acadèmica disponible a la Guia de l'Estudiant: <http://recursos.blanquerna.edu/12/guia-estudiant/normativa-academica.pdf>

5. Conveni de pràctiques i projecte formatiu

La realització de les pràctiques requereix la subscripció prèvia d'un *conveni de cooperació* educativa com a marc regulador de les relacions entre l'estudiant, l'empresa o institució i la FCSB. Cadascun dels centres de pràctiques on l'estudiant realitza la seva estada té un conveni de cooperació educativa amb la FCSB.

El *projecte formatiu* ha de fixar els objectius educatius i les activitats a desenvolupar. Els objectius s'establiran considerant les competències bàsiques, genèriques i/o específiques a adquirir per part de l'estudiant. A més també s'haurà d'assegurar la relació directa dels resultats de l'aprenentatge que cal assolir en la pràctica amb els estudis cursats. El projecte formatiu es conforma seguint els principis d'inclusió, igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal.

6. Oferta, difusió i adjudicació de les pràctiques

A l'inici del curs o pròxim al període de pràctiques, es facilitarà a l'estudiant, entre d'altres, la informació referent a les places de pràctiques, juntament amb la normativa d'assignació, que

cal tenir present. L'estudiant, un cop presentades les pràctiques, disposarà, d'aproximadament, una setmana per realitzar la selecció de centres, durant la qual podrà rebre l'assessorament del

coordinador de pràctiques en les qüestions que requereixi. L'adjudicació del centre de pràctiques es realitzarà per estricte ordre d'expedient acadèmic a partir del segon curs de grau, exceptuant les pràctiques de les titulacions de postgrau, que tenen un procediment propi.

Cal llegir atentament el programa de l'assignatura de pràctiques on es descriuen els objectius, les competències i l'avaluació de les pràctiques. D'igual manera cal que l'estudiant tingui molt present la documentació que haurà de tramitar i imprimir abans de l'inici de la pràctica. La informació la rebrà dels responsables de pràctiques corresponents. En cas de no tramitar-la podria no ser apte per l'inici de la pràctica.

L'estudiant no podrà realitzar les pràctiques en el mateix centre dues vegades, a no ser que triï una especialitat diferent.

Totes les ofertes de pràctiques es descriuran a la plataforma on-line interna o el campus virtual, on l'estudiant podrà accedir per fer la tria i podrà trobar la següent informació de les ofertes:

- a) El nom o raó social i el CIF o NIF de l'empresa o institució que ofereix les pràctiques
- b) El centre, la localitat i l'adreça on es fan les pràctiques
- c) La data de començament i finalització de les pràctiques, i també la seva durada en hores
- d) El nombre d'hores diàries de dedicació o jornada, i l'horari
- e) Altres requisits o característiques de la pràctica

Un cop realitzada la sol·licitud per part de l'estudiant, es realitzarà una assignació provisional de places. L'estudiant tindrà un dia assignat per poder fer canvis si així ho desitja. Un cop gestionades les incidències corresponents, l'estudiant rebrà el llistat definitiu d'assignació. La coordinació de pràctiques registrarà tot el procediment.

En el primer curs del grau en Infermeria i Fisioteràpia, donada la tipologia i els objectius de les pràctiques, l'assignació té un format diferent i cada estudiant serà assignat directament al centre de pràctiques que li pertorqui.

7. Tutorització de les pràctiques

Durant la realització de les pràctiques, els estudiants disposen de dos referents per a la tutorització del seu aprenentatge pràctic.

Dins de l'empresa o institució, un *tutor/a clínic/a*, professional amb experiència en l'àrea de la pràctica que es desenvolupa i amb els coneixements necessaris per a dur a terme una tutorització i avaluació òptimes.

En l'entorn de la FCSB-URL, un *tutor/a acadèmic/a*, professor de la FCSB expert en l'àrea en la que es desenvolupa la pràctica.

En cap cas el tutor/a acadèmic/a i el tutor/a clínic/a poden ser la mateixa persona. La FCSB vetlla per a l'establiment d'una sinèrgia efectiva entre tutor/a acadèmic/a i clínic/a amb l'objectiu de tutoritzar l'estudiant de forma òptima i vetllar per una avaluació completa i justa.

La FCSB ha de facilitar als tutors dels estudiants amb necessitats especials la informació i la formació necessàries per aconseguir una tutorització efectiva.

8. Informe, memòria de seguiment i avaluació de les pràctiques

Un cop l'estudiant ha estat assignat a un centre de pràctiques, segons els circuits establerts en la normativa interna en matèria de pràctiques de la FCSB, es reuneix amb el seu tutor/a

acadèmic/a en una sessió grupal prèvia a l'inici de les pràctiques (briefing). En l'esmentada sessió, es treballen els objectius de la pràctica, la normativa vinculada, es repassa el circuit d'accidents, les expectatives que té l'estudiant i es presenta el treball vinculat, així com la memòria valorativa final (procediment descrit al document intern Guió pel desenvolupament de les tasques associades al tutor/a acadèmic/a de pràctiques versus l'estudiant i el/la tutor/a clínic/a). Tota la informació treballada es concreta en un dossier de pràctiques que l'estudiant portarà al centre de pràctiques i compartirà amb el seu tutor/a clínic/a. En el dossier de pràctiques constarà:

1. Carta de presentació de la FCSB
2. Dades de contacte del tutor/a clínic/a i el tutor/a acadèmic/a
3. Objectius de les pràctica i itinerari pràctic de l'estudiant
4. Preguntes freqüents (FAQ's) quant a situacions del dia a dia: normativa, faltes d'assistència, actuació en situacions excepcionals, etc.
5. Descripció del treball relacionat amb les pràctiques
6. Descripció de les sessions presencials entre l'estudiant i el tutor/a acadèmic/a
7. Graella d'avaluació de mig període i final
8. Graella d'assistència a la pràctica
9. Circuit en cas d'accident durant les pràctiques

En el transcurs de les pràctiques, el tutor/a acadèmic/a es posarà en contacte amb l'estudiant i el tutor/a clínic/a periòdicament per tal de valorar el desenvolupament de la pràctica.

A mig període, el tutor/a acadèmic/a valorarà l'informe emès pel tutor/a clínic/a i realitzarà el feedback necessari a l'estudiant.

El tutor/a clínic/a, un cop finalitzades les pràctiques, en el marc del dossier de pràctiques de l'estudiant i en els espais designats per a aquesta finalitat (punt 6 del dossier de pràctiques), ha de redactar un *informe final* pel tutor/a acadèmic/a, en el qual ha de valorar el grau de compliment dels continguts previstos en el projecte formatiu. A més, també ha d'informar del grau d'assoliment de les competències i valorar:

- a) Capacitat tècnica
- b) Capacitat d'aprenentatge
- c) Habilitats de comunicació oral i escrita. En el cas d'estudiants amb discapacitat que tinguin dificultats en l'expressió oral, ha d'indicar-se el grau d'autonomia per a aquesta habilitat, i si requereix algun tipus de recurs tècnic o humà
- d) Sentit de la responsabilitat
- e) Facilitat d'adaptació
- f) Creativitat i iniciativa
- g) Implicació personal
- h) Motivació
- i) Receptivitat a les crítiques

- j) Puntualitat
- k) Relacions amb l'entorn laboral
- l) Capacitat de treballar en equip

Un cop finalitzades les pràctiques, l'estudiant haurà entregat al seu tutor/a acadèmic/a el treball vinculat, així com la memòria valorativa. El tutor/a acadèmic/a i l'estudiant es reuniran en una sessió grupal al final de les pràctiques (debriefing) per tal de posar en comú l'experiència i els aprenentatges adquirits. Així mateix, l'estudiant entregarà el dossier de pràctiques al seu tutor/a acadèmic/a en aquesta sessió. El tutor/a acadèmic/a donarà feedback dels treballs entregats per l'estudiant.

Entre els continguts previstos en la *memòria final de l'estudiant*:

- a) Dades personals de l'estudiant
- b) Entitat col·laboradora on s'han fet les pràctiques
- c) Descripció breu de l'empresa o institució: activitat, grandària, etc.
- d) Descripció concreta i detallada de les tasques i els treballs desenvolupats en relació amb els continguts previstos en el projecte formatiu
- e) Relació de les tasques desenvolupades amb els coneixements adquirits en els estudis universitaris, dels problemes i del procediment seguit per resoldre'ls
- f) Identificació de les aportacions que, en matèria d'aprenentatge, han implicat les pràctiques
- g) Avaluació de les pràctiques i suggeriments de millora

La nota final de la pràctica serà emesa pel tutor/a acadèmic/a mitjançant un informe final que tindrà en compte les diverses parcialitats (informe del tutor/a acadèmic/a, informe del tutor/a clínic/a i memòria de l'estudiant en pràctiques).

En el primer curs del grau en Infermeria i Fisioteràpia, donada la tipologia i els objectius de les pràctiques, el seguiment i l'avaluació tindrà un caire diferent, donat que els tutors acadèmics realitzaran un seguiment presencial durant tots els dies de pràctiques en cadascun dels centres assignats. Cada titulació especificarà en la seva documentació interna les diferents característiques associades a aquesta pràctica.

9. Drets i deures dels estudiants en pràctiques

9.1. Drets

- a) Ser tutelat, durant el període d'execució de la pràctica, per un professor de la FCSB (tutor/a acadèmic/a), i per un professional de l'empresa o institució (tutor/a clínic/a), per a la realització del projecte formatiu
- b) Ser avaluat pel centre de pràctiques i la FCSB d'acord als criteris establerts
- c) Obtenir un informe de l'empresa o institució on ha fet les pràctiques, amb menció expressa de l'activitat desenvolupada, la durada i del seu rendiment
- d) A la propietat intel·lectual i industrial en els termes establerts per la legislació reguladora de la matèria
- e) Rebre informació de la Normativa de seguretat i prevenció de riscos laborals per part de l'empresa o institució
- f) Complir l'activitat acadèmica, formativa i de participació, després de comunicar-ho per endavant a l'empresa o institució col·laboradora
- g) Disposar dels recursos necessaris perquè els estudiants amb discapacitat puguin accedir a la tutela, informació, avaluació i al desenvolupament de les pràctiques en igualtat de condicions

- h) Conciliar, en el cas dels estudiants amb discapacitat, la realització de les pràctiques amb les activitats i situacions personals derivades o connectades amb la situació de discapacitat
- i) Gaudir de la cobertura d'una assegurança d'accident durant el període de realització de les pràctiques, d'acord amb la pòlissa escolar obligatòria, i en el cas de ser més gran de 28 anys, de la pòlissa de la FCSB. Pel que fa a la responsabilitat civil, la FCSB té subscrita una pòlissa que cobreix el risc de danys a tercers derivats de la realització de les pràctiques
- j) A la protecció de les dades de caràcter personals derivades de la realització de les pràctiques a l'empresa o institució
- j) Rebre la documentació relativa a les seves pràctiques
- l) Tots aquells reconeguts per la normativa vigent i no esmentats anteriorment

9.2. Deures

- a) Complir la normativa vigent relativa a pràctiques de la FCSB i descrita en el present document
- b) Conèixer i complir el pla de treball previst seguint les indicacions del tutor/a clínic/a, sota la supervisió del tutor/a acadèmic/a
- c) Mantenir contacte amb el tutor/a acadèmic/a durant tota la durada prevista de la pràctica i informar-lo de qualsevol incidència que pugui sorgir en el seu desenvolupament
- d) Incorporar-se en la data acordada a l'empresa o institució, complir l'horari previst i respectar-ne les normes de funcionament, seguretat i prevenció de riscos laborals
- e) Desenvolupar el projecte formatiu i complir amb diligència les activitats acordades amb l'empresa o institució, d'acord amb el projecte formatiu
- f) Elaborar i lliurar al tutor/a acadèmic/a la memòria final de pràctiques, l'informe intermedi, si s'escau, i qualsevol altre document propi del centre o de la pràctica concreta
- g) Guardar confidencialitat sobre la informació interna de l'empresa o institució i no explotar les dades obtingudes en la pràctica sense l'autorització expressa de l'entitat col·laboradora i de la FCSB
- h) Mostrar, en tot moment, una actitud respectuosa cap a la política de l'empresa o institució, salvaguardant el bon nom de la FCSB
- i) L'estudiant ha d'informar amb antelació a l'empresa o la institució sobre l'assistència a qualsevol activitat de la FCSB (Jornada d'Estudiants, activitats acadèmiques fora del calendari, etc.), quan així hagi estat permès per la Facultat amb anterioritat
- j) Tots aquells establerts per la normativa vigent i no esmentats anteriorment

10. Reconeixement acadèmic i acreditació

Finalitzades totes les pràctiques de la titulació, es pot sol·licitar a la FCSB l'emissió d'un certificat acreditatiu de la realització de les pràctiques.

11. Garantia de qualitat de les pràctiques

- 11.1 El Sistema intern de garantia de qualitat de la FCSB articula els procediments que han d'assegurar la qualitat de les pràctiques que realitzin els estudiants. Aquests procediments inclouen mecanismes, instruments, òrgans i unitats administratives dedicades a recollir i analitzar informació sobre el desenvolupament de les pràctiques, i a revisar-ne la planificació.
- 11.2 El Ministeri d'Educació, en col·laboració amb les comunitats autònomes i el Consell d'Universitats, promou la difusió pública de la relació de les empreses i institucions col·laboradores de les pràctiques, i també el reconeixement públic de les que hagin aconseguit nivells de qualitat més elevats.

12. Consideracions addicionals

Cal considerar alguns aspectes pel que fa al desenvolupament de les pràctiques, relacionats amb l'especificitat dels graus en Ciències de la Salut:

12.1 L'estudiant haurà d'estar correctament vacunat i haver signat el document que així ho constata.

12.2 L'estudiant haurà de tramitar la documentació requerida per les disposicions legals vinculades al desenvolupament de les pràctiques en centres assistencials: certificat de delictes de naturalesa sexual (a renovar periòdicament segons normativa vigent), document d'antecedents penals (en el cas de ser requerit) i foto carnet per a l'identificador. Els centres de pràctiques faran signar a cada estudiant un document de confidencialitat.

12.3 Es considerarà i respectarà la normativa interna en matèria de riscos laborals del centre de pràctiques.

12.2 Qüestions actitudinals importants per al correcte desenvolupament de les pràctiques externes:

12.2.1 Referent a temes d'higiene i uniformitat, l'estudiant haurà de:

- Portar els cabells recollits i la barba (aquells que en portin) curta i ben arreglada (infermeria, fisioteràpia i nutrició humana i dietètica)
- Portar les ungles curtes i sense pintar (infermeria, fisioteràpia i nutrició humana i dietètica)
- No portar joies (anells, piercings, cadenes al coll...) i, si es porten, les arracades han de ser petites (infermeria, fisioteràpia i nutrició humana i dietètica)
- No està permès fumar ni dins ni fora de tot el recinte de pràctiques (en compliment de la llei antitabac en vigor des del 2 de gener de 2011)
- Si cal protecció especial (mascareta, guants, bata...) s'haurà de consultar al professional del centre
- Portar l'uniforme complet i net
- Portar la identificació personal de la FCSB a l'uniforme o l'entregada pel centre de pràctiques, quan sigui el cas
- No està permès portar roba complementària sobre l'uniforme (en casos excepcionals es permet una peça de roba acceptada pel centre de pràctiques)
- No es pot sortir al carrer amb l'uniforme de la Facultat/Centre de pràctiques, excepte si la pràctica així ho exigeix
- L'ús de la butxaca està restringit als estris indispensables per les tasques a realitzar durant les pràctiques externes (no telèfon mòbil o similar)

12.2.2 Per crear i potenciar actituds de respecte i identitat personal i professional, es demana el següent:

- Cal llegir atentament i respectar la normativa del règim disciplinar de la FCSB (Guia de l'estudiant http://recursos.blanquerna.edu/12/guia-estudiant/Normativa_Regim_Disciplinari_FCSB-URL.pdf)
- La gravació, enregistrament i/o difusió d'imatges de pacients, famílies i/o professionals del centre de pràctiques està terminantment prohibida
- Es guardarà confidencialitat en relació a la informació interna del centre de pràctiques, els pacients i les activitats dutes a terme durant les pràctiques i en finalitzar-les
- Cal arribar al centre el dia i l'hora assenyalada pel centre i la Facultat

- La comunicació amb el pacient, la seva família i/o el personal del centre de pràctiques ha de ser respectuosa i el tractament per dirigir-se amb ells serà el de “vostè”
- En presència del pacient atès, no s’efectuaran comentaris sobre la patologia i/o tractament, ni al professional ni al pacient, ni a la família